

Datatilsynet

Postboks 8177 Dep

Deres ref: 05/00756
Saksbehandler: INM
Vår ref: 06/1971-
Dato: 27.08.2007

0034 OSLO

Ad. Rekkevidden av journalføringsplikten – fotografering av voldsskader og videoopptak

Sosial- og helsedirektoratet viser til brev av 30. mars 2006 og 29. mars 2007 vedrørende ovennevnte. Vi beklager sterkt den lange saksbehandlingstiden.

Det stilles spørsmål til hvorvidt bruk av fotografering for å dokumentere voldsskader til hjelp for den skadde i forbindelse med en eventuell senere politisak omfattes av journalføringsplikten. Det vises også til de tilfeller der kommuner benytter seg av videoopptak av tjenestemottakere og ytere i hverdagslige situasjoner for bedre å kunne tilrettelegge for et forsvarlig tjenestetilbud.

Direktoratets vurdering

Helsepersonells dokumentasjonsplikt følger av helsepersonelloven(hlspl.) kap. 8 og forskrift om pasientjournal. Helsepersonell som yter helsehjelp har dokumentasjonsplikt og skal nedtegne alle opplysninger som er relevante og nødvendige for helsehjelpen til pasienten i journalen, jf. hlspl. § 39 og § 40. Journalen er et arbeidsverktøy for helsepersonell i tilknytning til undersøkelse, utredning, diagnose, behandling og pleie av pasienten.¹ Som det fremgår av journalforskriftens § 8 annet ledd, kan andre typer pasientdokumentasjon, slik som røntgenfotografier og videoopptak omfattes av pasientjournalen. I merknad til bestemmelsen står det at også fotografier kan omfattes av bestemmelsen. Pasienten har også rett til innsyn i journal med bilag. Bilag er for eksempel bilder, video- og lydopptak.²

Bilder av pasienten

Bilder som skal dokumentere voldsskader vil være til hjelp for den skadde i forbindelse med en eventuell senere politisak. Sosial- og helsedirektoratets vurdering er at slike bilder også vil være av betydning for den helsehjelp som ytes pasienten, og blir i denne sammenheng vurdert å være omfattet av journalen. Direktoratet har kommet til samme resultat i forhold til sporsikringsblanketten som benyttes i overgrepsmottak. Disse opplysningene kan senere danne grunnlag for utforming for legeerklæring eller rapport til strafferettslig eller sivilrettslig bruk av pasienter som har blitt utsatt for seksuelle overgrep.³ Når pasienten blir fotografert som ledd i et helsetjenestetilbud i

¹ jf Ot. Prp. Nr 13 1998-99 s. 111 Om lov om helsepersonell m v

² Det vises til pasrl. § 5-1 med merknader i Rundskriv IS-12/2004 om lov om pasientrettigheter.

³ Overgrepsmottak Veileder for helsetjenesten Veileder IS-1457 side 16 og 17.

Sosial- og helsedirektoratet

«Sse_Navn»

«Sbr_Navn», Tel: «Sbr_Tlf»

Postadr: Pb 7000 St Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadr: Universitetsgaten 2, Oslo

Tel: 810 20 050 • Faks: 24 16 30 01 • Org. nr.: 983 544 622 • postmottak@shdir.no • www.shdir.no

forbindelse med at han/hun er blitt utsatt for vold, skjer dette innenfor rammen av en behandlingssituasjon, og legen er å betrakte som behandlende helsepersonell. Pasienten søker om helsehjelp, selv om det foretas dokumentasjon i journalen som også kan være til hjelp for den skadde i forbindelse med en eventuell politisak.

Videoopptak av pasienter

Når helsepersonell bruker videoopptak av en tjenestemottaker og ytere i hverdagslige situasjoner for bedre å kunne tilrettelegge for et forsvarlig tjenestetilbud, blir dette vurdert å være omfattet av pasientjournalen. En forutsetning for dette må være at videoopptaket vil være av betydning for helsehjelpen som ytes til pasienten. Dersom en annen pasient blir avbildet/filmet sammen med pasienten, må de enten samtykke til videoopptaket eller bli vernet mot å bli gjenkjent. Det vises til helsepersonellovens § 21 og 22 om helsepersonells taushetsplikt og opplysningsrett der det foreligger samtykke. Et alternativ vil være å slukke de som ikke omfattes av journalen.

Med vennlig hilsen

Ragnhild Castberg e.f.
avdelingsdirektør

Ingunn Myklebust
seniorrådgiver

Kopi:

Helse- og omsorgsdepartementet